

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BÚZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed-
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk.

A jövő függetlenségi politika.

Midőn ellenzéki párt uralomra jut s átveszi az ország ügyeinek vezetését, mindjárt a kormányzati felelősség ellentmondást nem tűrő követelményével kell számolnia.

Elveinek, törekvéseinek nagy részével egy kell tennie, mint a töröknek sarujával: kívül hagyja a politikai mecsét kapuján.

A pártok nem is úgy alkotják meg programjukat, hogy az máról holnapra meg legyen alkotva, sokszor évtizedekre előre megállapított tervek ösztönzik, adják meg a céljogosultságot egyik vagy másik politikai tömörülésnek.

Csak addig állhat fenn ellenzék, vagy kormánypárt, míg programja a folytonos előhaladásra, vagy mondjuk a fennálló viszonyok megváltoztatására törekszik. Hogy áll ez a kérdés a kormányzó pártra nézve? Mihelyt a program kimerült s csak a mindennapi tengődés, a nélkülözhetetlen államszükségletek beszerzése képezi az uralkodó párt összes tevékenységét, beáll a stagnálás időszaka, mely után a visszaesés, a nemzeti erők fogyása következik be.

Az egyhelyben való maradás korszaka lepte meg a szabadelvű pártot, képtelennek mutatkozott az előhaladásra, a nemzeti jogok bővítésére és elérte jól megérdemelt sorsa: a nemzet elfordult tőle, elseperte a közélet színteréről.

Uralomra jutott az ellenzék. Alkalma nyílt megvalósítania az előrehaladást hirdető programból azokat, melyek az éppen létező állapotokkal, nemzetközi és közösségi intézményekkel homlok egyenest nem ellenkeztek.

Amint a természet rendes folyamatában nincs ugrás, nincs az a békés politikai változásokban sem. Forradalmat, erőszakos intézkedéseket a függetlenségi párt előidézni nem akar. A nemzeti függetlenséget széles alapokon tárgyaló terveire hirtelen jött a többségjutás. Számolnia kellett azzal, hogy az idők teljessége

még nem következett be, számolt a maga igazi becsületes és böles politikai érettségében a körülményekkel, elfogadta az elérhető kevesebb eredményt, hogy a nagyobb jóvendőbelit ne kockáztassa.

Megosztotta a hatalmat a koalíció más közjogi alapokon álló pártaival, viszont csaknem egyedül viselte a három évi együttlét összes keserűségeit. A maga igazának tudatában, a jobb jövő reményében eltiрте az elfeladást vádját is, csak azért, hogy előkészítse a talajt későbbre tervezett programpontjainak a megvalósítására. Lerakta a függetlenségi politika alapjait. Igyekezett a jogegyenlőséget, a közteherviselés arányosságát, a kisemberek megélhetését, a nemzeti államnak iskolák útján való kiépítését biztosítani.

Most már csak az a kérdés, hogy a lerakott alapokon tud-e tovább építeni, vagy képessége akár a párt gyengesége, akár a pártok együttes, de nem mindig összhangzatos működése folytán meg van bénítva?

Az a kérdés, hogy életképes-e a függetlenségi párt magában véve, a másik két 67-es alapon álló tömörülés akadályozza-e kitűzött céljainak megvalósításában, vagy a különböző pártok alapelveinek összhangbahoza és egymáshoz közeledése, szóval egy új párt létrejötte kívánatos és lehetséges-e?

Ebben merül ki a fuzió kérdése.

A magyar politikai életben előfordult fuziók eddig úgy nyilatkoztak meg, hogy a nagy párt beolvastotta a kisebbet. Az utóbbi még csak joglentartással sem élt elveinek megvalósítása érdekében. Nem is beszélve a Tisza Kálmán-téle fuzióról, így történt ez közelebbi időben a nemzeti pártnak a szabadelvű pártba, majd a dissidenseknek a függetlenségi pártba történt beolvadásakor.

Ez lenne a természetesebb alakulat ezuttal is, midőn az abszolút többségben levő függetlenségi párt magába fogadná a

másik két kormányzati pártnak beolvadni akaró elemeit.

Nem tartom azonban természetellenesnek, sőt jogtalanoknak sem az olyan egyesülést, melybe a kisebbségi pártok is érvényre tudják juttatni sarkalatos programpontjaik jórészét.

Számolnunk kell az eshetőséggel különösen a mai politikai viszonyok között, midőn a függetlenségi párt vezéreinek kijelentése szerint is időelőtt nyert a párt többséget.

Ennek a beismerése nem lemondás, nem a függetlenségi elvek elárulása, hanem az igazi hazaszeretet megnyilatkozása, a mely nem a pártérdekeket, hanem nemzeti boldogulást akar érvényesíteni.

A függetlenségi párt másrészt sohasem folytatta a pártérdekeket mindennek elé helyező politikát, de azt tartotta, s még a fuzió esetleges létrejötte alkalmából is megingathatlanul hiszi, hogy csak az általa hangoztatott uton juthat el mielőbb az ország gazdasági és politikai teljes függetlenségéhez.

Ha egyáltalában fuzió jöhet létre a pártok között, azt csak a függetlenségi párt legfőbb programpontjainak teljes figyelemre méltatása mellett történhetik.

Feltétlenül számít azonban e párt már most is arra, hogy a felszínre került kérdések megoldásánál a koalált másik két párt támogassa a függetlenségi törekvéseket, vagy legalább akadályokat ne gördítsen.

Ilyen megoldásra váró kérdés most a bank önállósága.

Az 1848. március 15-iki 12. pont közül nem találomra vették, vagy éppen hajánál fogva rángatták elő e nemzeti követelményt.

Meghozta azt az idő folyása. E kérdés megoldása haladékot nem tűr, a nemzeti óhajítás melőlőzése pedig egyenesen lehetetlen.

A nemzet nagy többségét a függetlenségi párt képviseli, a mely egyhangulag állást foglal az önálló bank mellett. Eltérés

e tekintetben sem a pártban, sem a párt és vezérei között nincsen. Az osztrák körök önző makacsságával és ellenzésével szemben egyedül a függetlenségi párt összetartozására van szükség. Olyan erős falanks lesz ez, melyen megtörik minden fondorkodás, csak ami régi ellenségünk, a beszó meghasonlás, ne vegyen ismét erőt rajtunk s ne legyen erősebb, mint a lármás osztrák politika.

Ha az első keresztitűzőn diadalmasan keresztül esünk, akkor jöhet a pártok egyesülése, mert e diadal fogja meggyőzni a tartózkodó felfogású pártárvallatokat is arról, hogy a magyar függetlenségi törekvések nem az ábrándok világába tartoznak. Ekkor jöhet az együttműködés a békés, de fokozatos előhaladás céljaira, mely előhaladás ugys a függetlenségi elvek végleges győzelmében fog véget érni.

— ápr. 28.

Függetlenségi-köri élet.

Folyó hó 25-én vasárnap délután a „Függetlenségi-kör” választmányi ülést tartott, amelyen a tagok szokatlanul nagy számban vettek részt. Napirend előtt Kincsesy Péter elnök emelkedett szólásra és indítványozta, hogy a kör üdvözlő táviratot küldjön Kossuth Ferencnek a párt vezér és diszelnökének, amelyben hálás köszönetét, törhetlen ragaszkodását fejezi ki a kör Kossuthnak az önálló nemzeti bank ügyében kifejtett hazafias lelkes működéséért. Az indítványt egyhangulag elfogadták, s dr. Buza Barna köri titkár felolvasta az általa készített távirat szövegét, melyet lelkes éljenzés után azonnal továbbítottak. Általános óhajra dr. Buza Barna a jelenlegi politikai helyzetről és válságról tartott részletes kimerítő beszámoló beszédet, kifejtve magatartását az önálló nemzeti bank megvalósítása iránt folytatott küzdelemben. Matolai Etele diszelnök indítványára lelkes éljenzés közepette fejezte ki a kör ragaszkodását, szeretetét és bizalmát dr. Buza Barna képviselőnk iránt. Tekintettel a jelenlegi válságos politikai helyzetre, elhatározta a „Függetlenségi-kör” hogy bevértja az események további fejlődését és ha annak szüksége feonforogna, városunkban nagyszabású népgyűlést rendez, a melyen hivatalosan állást foglalna a választó közönség az önálló magyar

Nagymihályi Sör- és Malátagyár Részvénytársaság.

Elsőrangú modernül berendezett hazai ipartelep. Évi gyártás 30000 hl.

Gyárt: Márciusi, Korona és Casino sört.

Sátorlajuhelyi főraktár: Egyesült Szikvizgyár és Sörnagyraktár, Justus-utca.

Zempléni megyei képviselőteink: Mezőlaborcz, Sztropkó, Homonna, Varannó, Gálszécs, Királyhelmech, Perbenyik és Szerencsen állandóan friss és zamatos sört szállítanak.

Lapunk 4 oldal.

nemzeti bank felállítása mellett. — Miután a kör május hó 1-től nagyobb méretű helyiségbe költözik, elhatározta a választást, hogy havonként egyszer nagygyűlést fog rendezni, a politikai helyzet megbeszélése végett. Ezek után a kör belső ügyei kerültek tárgyalás alá. Nevezetesen az új lakás ügye, a költözködés, pénztári jelentés, tagsági díjak rendezése, tagok felvétele és mulatságok rendezése, stb. A gyűlés, mely délután 5 órakor kezdődött, Kincsesy Péter elnök és dr. Buza Barna képviselő mint titkár lelkes elítélésével este fél 8 órakor végződött.

Eszmék chaosza és valóság.

A ki városunk fejlődését szívén viseli, figyelemmel kísérve az ügyek vezetését, a képviselőtestület ténykedését, a lelkes cikkírók gondolatait, de e mellett belemerülvén társadalmi életünk vizsgálódásába, az egyes polgár eszmékörébe, az első sorban is azt konstataitálja, hogy nem egészségesek az állapotok, hogy törekvéseinkben, lokálpatriotizmusunkban, gazdasági ténykedésünkben hiányzik a rendszeresség, erőnk megbecsülése, szóval a realitás. Optimisták vagyunk, mikor erre okunk nincsen és pesszimisták vagyunk a való küszöbénél.

Távol van tőlem minden rossz gondolat, pláne gyanúsítás. Elismerem, hogy mindnyájan szeretjük városunkat, hogy annak fejlődéséért mindent elkövetnénk, ámde kevés a szándék, mítsem ér a jóakarát, ha ténykedésünkben hiányzik a tervszerűség, ha a munkálkodás nem marad az eszménél csupán azért, hogy azt a később szülnendő eszmék tömkelegében eljuttva, a valósághoz vezető ösvényt szem előtt tévesztjük.

Szomorúan látom, hogy gazdasági és kulturális fejlődésünk közel egy évtizede stagnál. Es meg az idegen, ki véletlenül városunkba vetődve egy képviselőtestületi gyűlést meghallgatva, helyi orgánumokat átlapozva a dicséret hangján szólna rólunk, mi azt látjuk, hogy e ténykedésünk egy kaleidoszkóphoz hasonló — hol midőn a szép képeket végigforgattuk, a szemlélődést újból az első képnél kezdetjük.

Nem tudunk tovább jutni. Csak évről-évre azt érezzük, hogy sok mindenünk hiányzik és e sok mindentől megvalósítva mítsem látunk. És valamint az adós, ki már mindent megpróbált érdekében, de csak azt érte el, hogy a sok rendezés közepette a régi adósságok mellé újak kerültek, mi is látjuk, hogy belesünk az eszmék kátyujába, honnan nehéz lesz kimenekedni.

Képviselőtestületi gyűléseink programjának országrésze az utolsó 5 évben fenti állítástomat igazolja. Ót év óta akarunk városi szállodát táncteremmel, kávéházzal stb. sürgetjük a csatornázást, óhajtuk új városházát, követelünk tisztességes fürdőt, érezzük a sétatér hiányát, kikiabáljuk a színház tarthatatlanságát, szónoklatokat és deputációkat rendezünk az állami polgári fiuis-

kola miatt, akarunk árucsarnokot, állomás kibővítést, katonaságot, beszélők szövetkezeti hordógyárról. De hogy az erkölcsnek is jusson valami, 80 koresmából mindössze csak 40 koresmát akarunk bezáratni s hogy a kulturának is hódoljunk, akarunk ipariskolákat, égető szükségét érezzük a kulturapalotának, majd egy esztétikus inditványozó virágvárost akar Ujhelyből s végre újabb — bár még nem soroltam fel mindent — üzletvezetőség elnyerésére pályázunk.

Erdemes lenne gyűléseink jegyzőkönyveiket átforgatnia, hogy belásuk, miszerint az eszmék valósággal hullámoznak s körszerűen ismét visszajutunk a kiindulási ponthoz.

Pedig a jelszónak így kellene hangzania: „Mindig egyet akarunk!” Es míg ez az „egy” nem kerül le a napirendről, mint egy befejezett tény, mint egy elsőrendű eszme megvalósulása, addig a helyes gondolkodás és helyes vezetés más eszme foglalkoztatását meg nem engedheti. Kevesebb lelkesedést, több ténykedéssel.

En miat laikus ember (mi azt jelenti, hogy nem vagyok képviselőtestületi tag, de azért élek városunkért és városunknak) pl. azt mondom, hogy míg csatornázásunk nincsen, addig semmire sincs szükségünk. Oly elsőrangú kérdés, hogy az eszmék, tömkelegében egy fejlet kiemelkedik.

Es hogy mikor az meglesz, akkor mit azt kérdenék ugyebár? De ha erre a kérdésre felelnék, úgy a tömeg hibájába esnék, minek ostromozása ép' szerény cikkem feladata. Semmit addig, ismételem, míg csatornázás nincsen. Gyűléseink napirendjén a folyó ügyeken és a kisebb természetű ügyeken kívül kizárólag e kérdés szerepeljen. Es a midőn a csatornázás áldásait ép úgy érezzük, mint a vízvezetéknek, akkor áttérhetünk más tárgyra.

De azért úgy általánosságban ki fogom fejteni, hogy a felvetett eszmék is olykor olykor helytelen irányba terelődnek, sőt olykor az indító okuk sem reális. Sajnos olykor magunk alá vágjuk a fát s nem látjuk be azt, hogy minden egyes polgár a városnak egy-egy oszlopa, kinek létkérdését szem előtt tartani szinte kötelességük a vezető köröknek.

Uram Istenem 40 tengődő koresmáros polgártársunkra a halót kivetni azon hízemben, hogy ezzel egy szociális kérdés megoldottunk, ahelyett, hogy ilyfajta inditványaink inkább a létszám szigorú megőrzésére törekednénk. Hisz ez inditványt másrésztől komolyan venni alig lehet akkor, a midőn csak az utolsó napokban 2 új koresmaengedély érkezett le.

Vagy nézzük a városi szálloda ügyét. Emimens kérdésnek igazán nem tartom. Legalább 80—100 szobát állíthatnak ki a helybeli szálloda tulajdonosok, de azért érdemes lenne statisztikát csinálni, hogy

az esztendő hány napján vannak az összes szobák lefoglalva. Azt hiszem e napokat ujjunkon könnyen megszámolhatnánk. Azt mondják egyesek, hogy a szálloda megteltem a városi forgalmat. Tévedés. A forgalom teremti meg a szállodák létesítését. Bizony kávéháza sincsen szükségünk. A közönségünk alig bír egyet eltartani, — mit azonban hibául felelni nem lehet, de még egy új városi kávéháznak felállítását helyeselni sem lehet, mert ezzel csak a meglévők elpusztítását érnök el.

Ugy 2 évvel ezelőtt 4—6 polgártársunk rájött arra, hogy a szerzett kis tőkét nem muszáj épen bankalapításra felhasználni, hanem lehet azt egy gyűmölösztetni, hogy egy kis gyárvalattal néhány embernek munkát, a városnak kész anyagot és magunknak kis polgári jövedelmet biztosíthatnak. Létesítettek egy hordógyárat. De a létesülés második esztendőjében városunkat és környékünket az a csapás érte, hogy több volt a bor, mint a hordó. Nosza rajta. Megindultak a cikkezések egy szövetkezeti hordógyár létesítése tárgyában, de arra senki sem akart gondolni, hogy azt a 4—6 vállalkozó szellemű üzletiembert ezzel tönkretethetik. Ez utóvégre bagattell. Mi közé lenne az ideális alapon (?) nyugvó szövetkezeti hordógyárnak ahhoz a néhány évtizedek óta adózó polgártárhoz.

— sz.

(Folyt. köv.)

MEGYE ÉS VAROS.

)(A szolgabírói állásokért. Alig került nyilvánosságra, hogy a belügyminiszter két új szolgabírói állás rendelkezését engedélyezte, már is megkezdődött a kéréskedés az állásra. Eddig 4 pályázó van, névszerint Pavletics Gyula, Mertens Arthur, Somoly József és Székely László, de ezek ezután még mennyi lesz, annak csak a jó isten a megmondhatja. Részünkről Pavletics és Mertens megválasztását tartanók helyesnek, sőt egyedül igazságosnak, mert legtöbb szolgálati id-jük lévén leginkább szolgálták rá az állásra. Azonban nem mi választunk és így még bizonytalan, hogy kiket fog előre tolni a személyi és egyéb érdek, 1.0 meg a sógerség-komász.

)(Buttler alapítványra pályázók. A folyó hó 30 an megtartandó varmegyei közgyűlésnek egyik tárgyat fogja képezni a Ludovika Akadémiába a gróf Buttler alapítványi helyre egy ifjunak első s többnek második helyen való bemutatása. Az alapítványi helyre pályáznak Pekáry István, Schweitzer János. Az első helyen való jelölésre a legnagyobb reménye Schweitzer Jánosnak, Schweitzer János fogházfelügyelő fiának van, akít már azokért a nagy érdemeikéit is, melyet atyja szerzett, sokan pártfogolnak.

)(Képviselőválasztók névjegyzéke közszemlén. Zemplén vármegye központi választmánya közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselőválasztóknak 1910. évre érvénybel bírandó ideiglenes névjegyzékét a kihagyottak névjegyzékével együtt az 1899. évi XV. t. c. 146. § a alapján az összes kerületekre nézve Zemplén vármegye székházának kis

termében, az egyes községekre vonatkozó névjegyzékek pedig Sátorajhajhely r. t. városában, minden nagyközségben és a körjegyzőségekben közszemlére kitétetnek. A névjegyzékek folyó 1909. évi május hó 5-től május hó 25-ig tartatnak közszemlére kitéve s az azok kiigazítására irányuló kérvények folyó évi május 5-től 15 ig adhatók be. Az ezekre tett észrevételek pedig május 16-tól május 25-ig fogadtnak el és pedig Sátorajhajhelyt érdeklölő a polgármesternél, egyébutt pedig az illető nagyközség előjáróságánál vagy a körjegyzőségeknél.

SZÍNHÁZ.

Három premier.

Három bemutató előadást kell beszámolnunk. „A király” vigjáték, a „Szerencse malac” operett és a „Forradalmi nász” szimfoni gyors egymásutánban kerültek színpadra. És éppen a bemutatónak ez a gyors egymásutánban való színehozatala az, amely lehetetlenné teszi a jó előadásokat. Színezésünk nem képesek ily rövid idő alatt betanítani szerepeiket és így valóságilag düdőleg, kínos lassúsággal folynak le az előadások a végsőkig próbára téve a közönség türelmét.

A „király” vigjáték, mely különben nem tartozik a legrosszabbak közé, sőt egy némely helyen valósággal önti magából a szellemességeket, valóságilag hatástalanul vezetett el. Egyedül Szörög Gyula alakítása állt nyívn. Az ő királyi valósággal kiritt a többi alakítások közül és még élesebb tette az ellentétet az ő és szereplőtársai alakításai között. Szörög ezuttal újból bebizonyította, hogy vérből művész ember, aki kellő színjátszó képességgel, rutinnal és intelligenciával bír ahhoz, hogy szerepét kiogástalanul, alaposan kidolgozva juttassa érvényre. Különösen dískért játéka volt az, mely ez alakítását elsőrangú emelte. Mellette Szalóky érdemelt még említést, aki a detektív szerepében nyújtott előadhatót.

A „Szerencse malac” bajos zenéjű a zenekar tette élvezhetetlenné. Szóval mindig akad valami, ami elrontja azt az eredményt, amelyet egyes szereplők igyekezete előt, Tabory Frida gyönyörű énekstímusai és különösen a Vardolyfal énekek egyik bajosan szép duettje valósággal élvezetlők hatásukat a botrányosan rossz zenekar játéka miatt. A darab különben elég ügyesen perdült, amiben nagy része van a fenntebb említettekén kívül még Szörög Gyulának és Agotának is.

A „Forradalmi nász” tegnap este került színpadra. Egy a francia forradalom idejében végbemenő royalista nájszszakát hoz színpadra. A darab témája egymaga is hatást keltő, de maga a darab, annak szerkezete, scenirozása olyan, hogy állandóan lekötte tudja tartani a közönség figyelmét. Olyan Bernstein féle recipe szerint készült a darab, melynek témáját térszűke miatt most nem üsmertethetjük, Állandóan 2—3 ember van csupán a színpadon és párbeszéddekkel telik el a darab jórésze. Füsulyt a finaléra fekteti az író, mely erős és izgató minden felvonásban. A darabot Palásty és Magas vezették. Az ő kezükben voltak a vezető férfiszerepek, melyeket kevés szereptudással és így kevés sikerrel tudtak megjátszani. A fő nő szerep Magas kezében volt, aki egyedül tudta a szerepét. O azonban nem szerepkörének megfelelő szerepet játszott és így szinten nem tudott

AMERIKAI TÖLTHETŐ TOLLSZÁR

KAPHATÓ

LANDESMANN MIKSA

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZEREK
KERESKEDÉSÉBEN.

ÁRA 1 KORONA.

sikert elérni. Az előadás kritikán aluli volt, aminek főleg az általános szerepmertudás volt az oka.

Váradt Márton jutalomjátéka. A „Cornévillei harangok” előadása végre lehetővé tette, hogy egy fölig meddig élvezetes estóban is legyen részünk, mert hogy teljes sikere legyen az előadásnak azt sem a kar, sem a zenekar nem engedte, lévén mindkettő kritikán aluli. Váradt Márton vezette sikerre a darabot. Hanry márk szerepében — mint azt már előre is jeleztük — kiválóly nyújtott. Csodálatosan szép baritonja az eddigieknél is szebben csendült ezen az estén és a közönség valóság-gal ünnepelte Váradyt. Zugó tapsor-kán kísérte minden egyes szá-mát és felvonás végeken se vége, se hossza nem volt az ünneplések-nek. Egy primadonnát nem ünne-pelnek úgy, ahogy a közönség Vá-radyt ünnepelte ez estén. Megem-lékezésül pedig két palmaágra kötött kövérre békelt pénzeslevelet nyújtott át neki a közönség. Vá-radyn kívül sikerei voltak meg ez estén Tahory Fridának, Szörghnek és Szalóknak.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma a május eisejei munkaszünet miatt április 30-án, pénteken este jelenik meg.

Felkérjük lapunk előfizetőit, hogy a lakásváltozásokat kiadóhiva-talunkban idejekorán bejelenteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétkül-désében fennakadjanak törtenek.

Iskolafelügyetés. Scherer Gyula miniszteri iskolafelügyető f. hó 26. és 28-án meglátogatta a helybeli két polgári leányiskolát és a polg. fiúiskolát és a tapasztalatai felett valamennyi tanítésznel elismeré-sét fejezte ki.

Elnökválasztás a négyeletben. A sátoraljauhelyi izr. négyelet f. hó 25-én tartotta elnökválasztó gyüle-sét a „Magyar Király” szálló nagy-terében. A gyűlés elnökül Zinner Henriket, alelnökül Rosenthal San-dor drné választotta meg, míg a helypött elnökő örökös tisztetlebeli elnöke lett az egyesületnek. A vá-lasztás után a négyesület tagjai az utjonnan megválasztott alelnök-öknek szendőket adtak, akikhálan köszönte meg azt a lelkes ünne-pelést, melyben őt a tagok szívetek részesítik. — E helyütt említiük meg, hogy Rosenthal Sándor drné alelnökővé történt megválasztása alkalmából 200 koronát juttatott a négyesület pénztárnokához a szegények közt való szétosztás céljá-ból.

Emlékkönyv Kacinczy Ferenc emlékére. Méltó módon fogja meg-ünnepelni a Zemplénvármegyei Ka-cinczy-kör Kacinczy Ferenc 150 éves születése napját. A sátoralj-uhelyi főgymnasium tornaterében egy nagyszabású díszgyűlést fog f. május hóban tartani, melyen az emlékkönyvet Nigyesy László a m. kir. tudományos akadémia tagja fogja mondani. A díszgyűlésre, melyen a sátoraljau helyi és sárospataki főgym-nasiumok ifjúsága is részt vesz, meg-hívják a tud. akadémiát, a Kisfaludy és Petöfi társaságokat és a szomszéd vármegyék köznevelődési egye-sületeit. A díszgyűlésen lesz kihir-detve a Kacinczy-kör által az ujhelyi és pataki főgymnasiumok ifjúsága részére kitűzött pályázat eredménye és egyuttal felolvastatnak a pályayerertes dolgozatok is. Díszgyűlés után kirándulás lesz Széfalomra, a Kacinczy sírházra és ezért már most ezuton is lelkéri a kör vezetősége a fogattulajdonosokat, hogy fogataikat ez alkalomra átengedni sziveskedjenek.

Egy üdvös intézkedés. Mintegy hónappal ezelett panaszoltuk el la-

punkban azt a tarthatatlan, a kereskedőkre és iparosokra oly káros állapotot, hogy az este 7 óra után feladott levelek csak másnap továbbittanak Kassa és Budapest felé. — A póstaigazgatóság belátva panaszunk jogos voltát, rendeletileg utasította a sátoraljauhelyi póstahiva-talt a panaszok megszüntetésére és erről lapunkat a következő átirattal értesítette: A „Felsőmagyarországi Hírlap” tekintetes szerkesztőségének Sajuhely. A „Felsőmagyarországi Hírlap” f. évi március hó 13-án megjelent számában „a póstaigazga-tóság figyelmébe” című cikkre vonatkozólag értesítem, hogy f. május hó 1-től kezdve este 8 órakor a Kacinczy utca 44. a Wekerle-tér 2. a Főutca 1. a Széchenyi-tér 2 és a pt. hivatal előtti levélszekrények kiürítettéje iránt intézkedtem, e levélszekrényekből a levelek Buda-pest és Kassa felé még az nap este továbbitva lesznek. Kassa, 1909. április hó 23-án. Pál Imre, p. t. igazgató. — Örömmel vesszük a póstaigazgatóság eme üdvös intéz-kedését, mert ezáltal sok jogos ki-vánság nyer kielégítést. Az ujhelyi kereskedelem és iparra nagy előny-nyel lesz ez intézkedés és azért hisszük, hogy megnyugvással és örömmel fogják ezt fogadni.

A Kacinczy kör esütőitök estélyére újból is felhívjuk a közön-ség figyelmét. Csakó Endre ipar-művész titkár ur vetített képe se-lőadisa már magában elégséges, hogy oda vonza s megtöltse a vármegye-ház termét, azonkívül a Nogrady festménye is ez alkalommal fog ki-sorsoltatni, a mennyiben a vételár a sorsjegyekből befolyik s ez tulaj-donkép a tőli szezon utolsó estélye leend a körnek.

Vivó tanfolyam Sátoraljauhely-ben. A sátoraljauhelyi athletikai club vezetősége értésér adja ezuton is tagjainak, hogy Magvassay La-jos vivómester a club tagjait ked-vezményes díjazás mellett fogja ok-tatni. A vivótanfolyam május 1-én kezdődik és 2 hónapig tart. Bővebb felvilágosítást Matyi Béla, a klub utkára ad.

Egy kis helyreigazítás. Saját közleményemet lapunkban nem szok-tam olvasni; így lapunk e hó 24-én megjelent 33 számában sem olvas-tam az általam írt könyvsmeretést sem, de a véletlen irt vezette szem-met a 4 ik lap 4 ik hasábjának 15 ik sorára. Itt ugyanis ezt olvassuk: „A Bessenyei családnál . . . megem-lithető lett volna az Ujhelyi pálosok kolostorának főnöke és a hon meg-védője az ostromló kurucok ellen”. — Hát én — a vén kuruc csak nem írhattam olyant, hogy a hon az Ujhelyi pálosok védtek meg a kurucok ellen! En azt írtam, hogy a ház meg-védője volt az a plos főnök, mert a szegény bujdosó kurucok — talán élelni szerek és egy kis jó borked-vért ostrom alá vették a kolostort, de azt a plos barátok Bessenyei főnökükkel élükön — vitőzül meg-védelmezték.

Fővétel a sárospataki áll. tanítóképző intézetbe. A sárospataki áll. tanítóképző intézet I. osztályába az 1909—10 iskolai évre, pályázat ut-ján 35 növendéket veszünk föl. Es pedig: 1) Teljes ingyenes helyre 5, 2) Földijas helyre (Havi 13 K befizetéssel) 14, 3) Teljesdíjat fizető helyre (Köztartásra havi 26 K; lakásra havi 3 K; összesen havi 29 K befizetéssel) 8, 8) Segély nélkül bejáró helyre 8 növendéket. A ked-vezményeket a közép- vagy polgári iskola négy osztályt legalább jó sikerrel végzett s kifogástalan ma-gaviseletű, 14—18 éves növendékek nyerhetik el. A összes növendékek tandíjmentesek. Az egy koronás bé-lyeggel ellátott folyamodványok a

nagyméltóságu vallás- és közokta-tásügyi miniszter urhoz címezve, f. évi május 31-ig alulírott hivatalához küldendők. Később érkező, vagy keelőben föl nem szerelt kérvények figyelembe nem vehetők. A folya-modványhoz melléklendők: 1. születési bizonyítvány; 2. iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai évről s ha a tanuló még iskolába jár, felévi értesítő; 3. tisztí orvosi bizonyítvány arról, hogy folyamodó a tanító pályára alkalmas; 4. hitelles köz-ségi bizonyítvány a szülőök és a folya-modó vagyoni állapotáról, a család polgári állásának, évi jövedel-mének, keresetképtelen kiskoru gyer-mekei számának, nevének és élet-korának feltüntetésével; 5. amennyi-ben folyamodó már nem jár iskolá-ba: erkölcsi bizonyítvány. A folyamodás eredményéről a tanulóok hozzátartozói legkésőbb augusztus hó elején értesítetnek; ezért a folya-modó pontos címét, ahova az értesítést várja (vármegye, utolsó posta, esetleg utca és házszám megjelölésével) írja a folyamodvány külső lapjára. A fővétel csak akkor lesz végérvényes, ha a fővétel nö-vendék zenei hallása s egészségi állapota ellen szeptember hó első napjaiban foganatosított fülülviz-gálat alkalmával kifogás föl nem merül. Hodossy Béla, igazgató.

Tűz. Folyó hó 25-én, a színházi előadás tartama alatt a Molnár Ist-ván-utczában, szemben a rendőrkapitányság épületével tűz ütött ki. A tűz hire gyorsan elterjedt a szin-házban és némi félelmen kívül szere-senerése semmiféle komolyabb bajt nem okozott. A színházban jelen volt közönség példás magaviseletet tanusított a legnagyobb eszében és rendben, tolongás nélkül vonult ki a színházból és sietett a tűz szin-helyére, a hol Zinner Henrik-féle udvarban egy rozoga, szindelytetős, földszintes épület állott lángokban. Ettől tüzet fogott a szomszédos, Róth József-féle háznak hátulso földszintes épülete és faskamarái. A tüzoltóság Friss Heiman parancs-okkal a színházból a tűzhöz sietett és rövid idő alatt lokalizálta a tüzet. Még két szomszédnak volt a tűz miatt esékélyebb kara. Az épületek biztosítva voltak. A tűz keletkező-sének okát nem tudják.

Öngyilkossági kísérlet. Paulik Róza helybeli kenyérsütő leány szerelmi viszonyt folytatott egy pök-séggeddel, aki vele egy műhelyben dolgozott. A leány az utóbbi időben kissé elidegenedett szerelme párjától és tegnap ki is jelentette, hogy a viszonyának véget akar vetni és a közös háztartást fenntartani többé nem kívánja. E miatt a pöksegéd a leányt szemrehányásokkal illette és kijelentette, hogy ha kedvese megmarad továbbra is elhatározása mellett, — véget vet mindkettőjük életének. A folytonos üldözés és szemrehányás a leányt annyira el-keserítette, hogy megragadta a keze ügyébe eső rozsdás kést és azzal mellbe szurta magát. Paulik Rózá-t súlyos sérülésével az „Erzsébet” kózkórházba szállították.

Veszedelem multság. A minap véres multságok volt a színhelye a tályai Taitmar-féle vendéglő. A kuglizóban összeszólalkoztak a vendégek, miből csakhamar verekedés keletkezett. A csatározásnak az volt az eredménye, hogy Szendrey Fe-renc és atya követ és kuglizólyó-val betört fejfel hagyták el a kug-lizót. A fiut súlyos sérüléssel hoz-ták az itteni kózkórházba.

Szerencsétlenség a szőlőben. Majoros András és Szinaí And-rás napzamosfiuk együtt kapálták a szőlőt a sárospataki „Száva” he-gyzen. Kapálás közben Szinaí egy kétágu kapával véletlenségből Ma-joros jobb karjába sújtott és azt súlyosan megsérrelmezte. A megsé-riült fiut ápolás végett a helybeli „Erzsébet” kózkórházba hozták.

Fontos előny, hogy a Triesti általános biztosító társulat (Assicu-

razioni Generali) oly vegyes bizto-sítások érvényét, melyeknek esedé-kessége alkalmával a biztosított 60 évesnél idősebb nem lesz, 50000 korona biztosított összeg erejéig, különösebb veszállyel nem járó fog-lalkozásoknál, külön pótdíj felszámít-ásan nélkül rokkantság esetére is kiterjeszti, a mennyiben a biztosít-tottat a teljes rokkantság tartamára a díjfizetés alól felmenti. Triesti ál-talános biztosító társulat Assicurazi-oni Generali főügynöksége Sátoralj-auhely Molnár István utca 6.

A „Nyugat” 8-ik száma. Irodalmi folyóiratnak e legjelentékenyebbje-nek, az Ignótus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő szerkesztésében megje-lt Nyugat-nak most érkezett 8 ik számában a következő nagybecsű szépirodalmi és kritikai közleménye-ket találjuk: Peterdi István, Juhász Gyula, Füst Milán, Ady Endre, Reich-hard Piroksa és Ignótus: Versek; Lengyel Géza; Sarosék (Novella). Ignótus: Uj művészet. Szalasi Vil-mos: Péterffy Jenőről II. Karintny Frigyes; Géniusz (Novella). Lackó Géza: A collegium Don Quijotéja. A „Figyelő” kritikai rovatartalmá: Levél a Nyugat szerkesztőségéhez (Karintny Frigyes); En is Shaw Caesarjáról (Babits Mihály); Pierre Loti: Philae halála (Nagy Zoltán); Heek János az Urániában (Laczkó Géza); Kun József: Kék hegyek (Babits Mihály); Az „idea” (Karintny Frigyes). — A Nyugat előfizetési ára egy évre 20 korona, egy szá-ma ára egy korona. A kiadóhivatal címe VII. Akácia utca 5. Május 1-től V. Dorottya utca 14.

NYILT-TÉR.

Ügyvédi iroda áthelyezés.

Dr. Csizy Béla ügyvédi irodáját folyó évi április 23-ától Kacinczy-utca 36. szám ala (Pataky Miklós féle ház) helyezte át.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

2521—1909. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenen közhírré teszi, hogy a sátoraljauhelyi kir. törvényesöknek 1909. évi Sp. 3162. számú végzése következtében Dr. Alföldi Dávid ügyvéd által képviselt Lichtmann Samuel javára 268 korona 95 fillér és jár. erejéig 1909. márczius hó 20-án foganatosított kielégítési vég-rehajtás utján felülfoglalt és 1500 koronára becsült következő ingósá-u. m. lovak és ökrök stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a királyhelmecki kir. járásbírósig 909. évi V. 107/2. számú végzése folytán 68 korona 95 fill. tőkeövetésellenek esedékes kamatai és eddig összesen 49 kor-on 25 fill. bíróilag már megállapított költség, erejéig Kiscigándon leendő megtartására 1909. május 8. napjának délelötti 10 órája határidőül kitűz-tetik és ahhoz a venni szándé-kozók ezenen oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-ság az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében kérszépízfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szük-ség esetén becsáron átul is el fog-nak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingó-ságokat mások is le- és felülfog-laltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Királyhelmeck, 1909. évi apr. 20. napján.

Udvarhelyi Béla, kir. jbr. végrehajtó.

A legjobb bőrfényesítő

7401
Egyedül gyártója:
Székely és Társa Kassa

A tavasz meghozván az építkezési idényt tisztelettel értesítem az érdeklődőket, hogy Andrásy-utcai 40. számú házam kertjének a Hegyescsere szolgáló nyugoti részéből (most már Szabadsátság 17. sz.) 150 négyszögölnyi darab bot házépítés céljára megfelelő áron eladóvá tettem.

Komoly vevővel az egész házra néve is hajlandó vagyok tárgyalásba bocsájtkozni.

Matolai Etele.

Egy ügyes varróleány háza a khoz ajánlkozik varrni. Czím a kiadóhivatalban.

3032—1909. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sátoraljai helyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Schreiber Jakab végrehajthatónak Weinstock Róza és tőrsége elleni végrehajtást végrehajtást elleni végrehajtást megszüntetése iránti végrehajtási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén levő Szürnyeg község határában fekvő a szürnyegi 21. sz. ház és kert, — B. 1. 3. 4. 5. alatt Weinstock Róza férj, Schön Pálné, Weinstock Laizer, Weinstock Dávid és Weinstock Jakab nevűn álló jószágokra az árverést 699 korona czinnel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az **1909. évi május 27-ik napjának d. e. 10 órájkor** Szürnyeg község-házánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 69 kor. 90 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Ig. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttkéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sátoraljai helyi, 1909. febr. 4.

Wielland,

kir. it. táblai bíró.

Megnyitás.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Kazinczy-utca 7. sz. alatt egy a modern kor igényeinek megfelelő elegánsan berendezett

Hegyaljai borozó, minta söracsarnok és vendéglő

nyílik meg folyó évi május hó 1-én, szombaton.

Üzletünkben méltóságos Mecner Gyula főispán ur pin-céjéből való tisztán kezelt hegyaljai borok, kőbányai és bajor barna sörök, tiszta magyar konyhánkból kikerült izletes ételek lesznek a legfontosabbban és legfigyelmesebben felszolgálva.

Sátoraljai város közönsége már rég nélkülöz egy ilyen a modern kor kényelmével berendezett borozót és söracsarnokot és ezért most, mikor ezt oly nagy fáradsággal és aldozattal létesítettük, — eszedünk a n. é. közönséghez, hogy minket vállalkozásunkban nagybecsű pártfogásával támogathatni kegyeskedjék.

Tisztelettel

Széchenyi János és Zilahy Pál.

Ajánljuk a t. építő, építész és műszerezkedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával ágetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékek felülmulja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Szalmóci mész- és agyagipar

részvénytársaság Sátoraljai helyi.
Sürgönycim: Mésztársaság. Telefon 32. sz.

Jó és megbízható aratógépet

szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee” kévekötő aratógép,
- „Milwaukee” marokrakó aratógép,
- „Milwaukee” fűkaszálló gép,
- „Milwaukee” aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee” kőszőrűgép,

nelyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.

Árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve.

megbízható ögnyökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

megkeresések Budapest, Főposta postafiók 121. sz. intézendők.

2274—908. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

E sátoraljai helyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Kerekes Pál sátoraljai helyi végrehajthatónak Ribárszki Istvánné Hajdu Iona végrehajtást végrehajtást elleni végrehajtást megszüntetése iránti végrehajtási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén levő, a Sátoraljai helyi rt. város határában fekvő a sátoraljai helyi 2418. számú betétben A. 1. 1—2. sorsz. 480. és 481 hrsz. alatt felvett kert a belsőségben és 439—14. ö. i. sz. házból B. 2. alatt Ribárszki Istvánné Hajdu Iona nevűn álló jutalékára az ár. 1095. K. czinnel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1909. évi június hó 15-ik napján d. e. 10 órájkor** a sátoraljai helyi kir. törvényszék telekvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alol eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 109 k. 50 fill. készpénzben vagy az 1881. LX t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kéhez letenni, avagy az 1881. LX t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

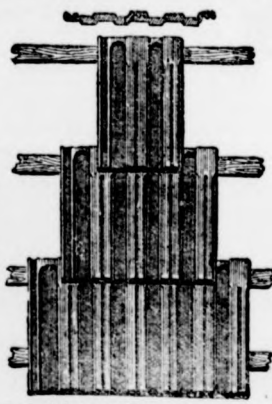
Kelt Sátoraljai helyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi március hó 23 ik napján.

Wielland, itélő t. bíró.

Eladó széna.

Nagygyéresi birtokon 160 méter-mázsza széna eladó.

Dobay.

Szabadalmazott Bohn-féle természetes vörös fedélcserep.

BOHN NAGYKIKINDAI CSEREPE.

Legjobb minőségű fedélcserep legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni!

Képviselők kerestetnek.

B O H N TÉGLAGYÁR, NAGYKIKINDA.